

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Operacja pn. „Promocja rolniczego handlu detalicznego jako nowego nurtu
biznesowego dla woj. łódzkiego.” współfinansowana jest ze środków Unii
Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów
Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rolniczy Handel Detaliczny

Rolniczy handel detaliczny jest formą działalności związanej z produkcją i zbywaniem żywności przez rolników wprowadzoną do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 16 listopada 2016 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz.U. z 2016 poz. 1961).

Podstawowy cel: stworzenie polskim rolnikom lepszych możliwości rozwoju produkcji i sprzedaży konsumentom finalnym żywności wyprodukowanej w całości lub w części z własnej uprawy, chowu lub hodowli poprzez uregulowanie kwestii prowadzenia rolniczego handlu detalicznego z punktu widzenia bezpieczeństwa żywności i spraw podatkowych.

Akty prawne regulujące **Rolniczy handel detaliczny**:

1. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników z dnia 16 listopada 2016 r. (Dz.U.poz.1961)
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz.U.poz.2159)
3. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykaz takich zakładów (Dz.U.poz.2192)
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz.U.poz.2161).
5. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji z dnia 9 listopada 2018 r.
6. Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia

Definicja Rolniczego Handlu Detalicznego

Rolniczy handel detaliczny to – handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na produkcji żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym i zbywaniu takiej żywności:

- a) konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002 czyli „ostatecznego konsumenta środka spożywczego, który nie wykorzystuje żywności w ramach działalności przedsiębiorstwa spożywczego”, lub
- b) do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego”.

Zgodnie z rozporządzeniem nr 178/2002:

- „handel detaliczny” oznacza obsługę i/lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego,
- „żywność” (lub „środek spożywczy”) oznacza jakiegokolwiek substancje lub produkty, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do spożycia przez ludzi lub, których spożycia przez ludzi można się spodziewać,
- „konsument finalny” oznacza konsumenta środka spożywczego, który nie wykorzystuje żywności w ramach działalności przedsiębiorstwa sektora żywnościowego.

Rolniczy handel detaliczny (RHD) to jedna z form handlu detalicznego, dla której w polskim porządku prawnym:

- przyjęto odrębne uregulowania w zakresie nadzoru organów urzędowej kontroli żywności,
- wprowadzono określone preferencje podatkowe.

W ramach takiego handlu możliwe jest:

- przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom końcowym,
- przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności na rzecz zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, zlokalizowanych na ograniczonym obszarze (od 1 stycznia 2019 roku na mocy Ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji z dnia 9 listopada 2018 r.)

Rejestracja Rolniczego Handlu Detalicznego

Aby rozpocząć działalność w ramach Rolniczego handlu detalicznego należy:

- **30 dni** przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności do właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii (PLW) w przypadku prowadzenia produkcji i sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego i/lub żywności mieszanej tj. zawierającej jednocześnie produkty pochodzenia roślinnego i zwierzęcego,
- **14 dni** przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności do właściwej terytorialnie powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej (PSSE) w przypadku prowadzenia produkcji i sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego.

Nie ma obowiązku przygotowania i zatwierdzenia projektu technologicznego zakładu przez powiatowego lekarza weterynarii.

Przykładowy wzór wniosku o wpis zakładu prowadzącego rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego i żywnością złożoną do rejestru prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii stanowi załącznik do opracowania.

Warunki prowadzenia RHD

1. Żywność musi pochodzić w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu (ilość produktów np. roślinnych lub zwierzęcych użytych do wytworzenia danego produktu stanowić musi **co najmniej 50%**) tego produktu, z wyłączeniem wody.
2. Sprzedaż odbywa się z zachowaniem limitów wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (oraz limitu przychodów z takiej sprzedaży do kwoty 40.000 zł, o ile producent chce korzystać z preferencji podatkowych).
3. Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego nie mogą być, co do zasady, dokonywane z udziałem pośrednika. Wyjątek stanowi możliwość udziału pośrednika w zbywaniu żywności pochodzącej z RHD podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności.
4. Przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszy.

5. Prowadzenie ewidencji sprzedaży

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania stanowi załącznik do opracowania.

Wymagania Rolniczego Handlu Detalicznego

Podstawowe wymagania dla rolniczego handlu detalicznego z zakresu bezpieczeństwa żywności są następujące:

1. Produkcja i zbywanie żywności nie może stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na zdrowie publiczne.
2. Należy przestrzegać wymagań określonych w:
 - rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności;
 - rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 853/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych oraz w przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia;
 - ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;

- ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego.
3. Należy przestrzegać obowiązku dokumentowania ilości zbywanej żywności.
 4. W przypadku zbywania żywności konsumentowi finalnemu przez podmiot prowadzący RHD istnieje nakaz oznakowania miejsca sprzedaży.
 5. Obowiązuje zakaz wykorzystywania do produkcji mięsa zwierząt kopytnych pozyskanego z uboju dokonanego poza rzeźnią zatwierdzoną przez powiatowego lekarza weterynarii (np. z uboju w celu produkcji mięsa na użytek własny).
 6. Nie ma konieczności sporządzania projektu technologicznego przez podmioty zamierzające prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego produktami pochodzenia zwierzęcego lub żywnością złożoną.

Oznakowanie miejsca sprzedaży

W każdym miejscu zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta napis „rolniczy handel detaliczny”, który uwzględnia:

- imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny
- adres miejsca prowadzenia produkcji żywności
- weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny (w przypadku żywności pochodzenia zwierzęcego i żywności złożonej).

Podmiot prowadzący RHD ma **obowiązek prowadzenia i przechowywania dokumentacji umożliwiającej określenie ilości żywności zbywanej rocznie** w ramach takiego handlu, odrębnie za każdy rok kalendarzowy.

Dokumentacja musi zawierać następujące informacje:

- numer kolejnego wpisu,
- datę zbycia żywności,
- ilość i rodzaj zbywanej żywności.

Informacje w prowadzonej dokumentacji zamieszczane muszą być niezwłocznie po każdorazowym zbyciu żywności.

Dokumentacja przechowywana musi być przez dwa lata od końca roku kalendarzowego, za który została sporządzona.

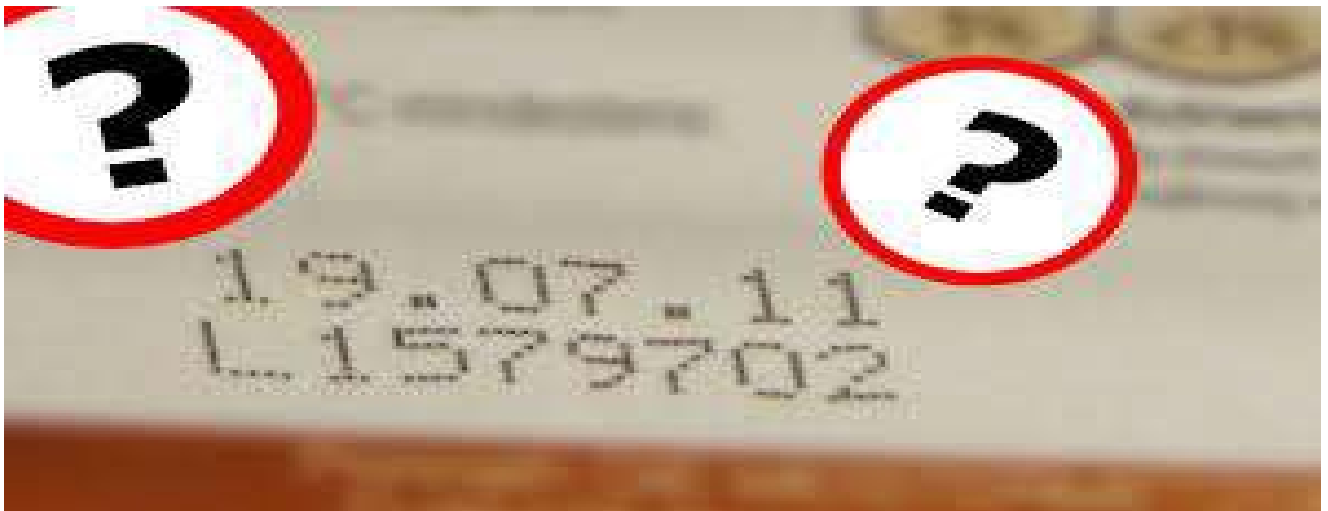
W kontekście przepisów podatkowych obowiązki prowadzącego RHD obejmują:

- **zwolnienie przychodów** ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyłączeniem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, **z podatku dochodowego do kwoty 40 000 zł rocznie**, w ilościach nieprzekraczających maksymalnych limitów określonych w rozporządzeniu,
- sposób dokumentowania sprzedaży,
- zakaz zatrudniania osób, o których w punkcie 4 warunków prowadzenia RHD.

Zwolnienie, o którym powyżej stanowi pomoc de minimis, co oznacza, że wysokość pomocy dla jednego podmiotu nie może przekroczyć w złotych polskich równowartości 250 tys. EURO w okresie ostatnich trzech lat.

Sposób dokumentowania sprzedaży wynika z przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 20 ust. 1e). Ewidencja ta musi zawierać co najmniej:

1. numer kolejnego wpisu,
2. datę uzyskania przychodu,
3. kwotę przychodu,
4. przychód narastająco od początku roku,
5. ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

Przychód powyżej limitu 40.000 zł zwolnienia z podatku dochodowego można opodatkować **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych**, pod warunkiem dokonania stosownego oświadczenia i złożenia go w urzędzie skarbowym.

Wysokość podatku ryczałtowego wynosi 2%. Warunkiem jest zgłoszenie pisemnego oświadczenia o wyborze tej formy opodatkowania do naczelnika urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania. Podatek w zryczałtowanej formie można opłacać do wysokości przychodów 250 tys. euro. Zgłoszenie takie należy złożyć w terminie:

1. do 20-tego dnia miesiąca, po miesiącu, w którym uzyskano przychód,
2. do końca roku kalendarzowego, jeśli przychód został uzyskany w dniu grudnia.

Dzienne przychody muszą być ewidencjonowane w dniu sprzedaży.

Naruszenie warunków prowadzenia RHD oraz ewidencyjnych sprzedaży skutkują utratą możliwości opodatkowania ryczałtowego.

